

**Б А Н К
УКРАЇНСЬКИЙ
К А П І Т А Л**

ЗАТВЕРДЖЕНО

Рішенням Наглядової ради
АТ «БАНК «УКРАЇНСЬКИЙ КАПІТАЛ»
протокол від 17 жовтня 2024р. № 56

ПОГОДЖЕНО

Рішенням Правління
АТ «БАНК «УКРАЇНСЬКИЙ КАПІТАЛ»
протокол від 16 жовтня 2024р. № 96

**ПОЛІТИКА
УПРАВЛІННЯ СТРАТЕГІЧНИМ РИЗИКОМ
АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА
«БАНК «УКРАЇНСЬКИЙ КАПІТАЛ»**

Зареєстровано в реєстрі
внутрішніх нормативних документів
АТ «БАНК «УКРАЇНСЬКИЙ КАПІТАЛ»
№ 1835

м. Київ - 2024

ЗМІСТ

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ	5
2. МЕТА, ЗАВДАННЯ ТА ЦІЛІ ПОЛІТИКИ	5
3. УЧАСНИКИ ПРОЦЕСУ УПРАВЛІННЯ СТРАТЕГІЧНИМ РИЗИКОМ ТА МЕЖИ ЙОГО ЗАСТОСУВАННЯ	6
4. ПРИНЦИПИ УПРАВЛІННЯ СТРАТЕГІЧНИМ РИЗИКОМ	8
5. ОРГАНІЗАЦІЙНА СТРУКТУРА ПРОЦЕСУ УПРАВЛІННЯ СТРАТЕГІЧНИМ РИЗИКОМ.....	11
6. ОСНОВНІ МЕТОДИ ТА ПІДХОДИ ЩОДО УПРАВЛІННЯ СТРАТЕГІЧНИМ РИЗИКОМ.....	16
7. ПОРЯДОК ТА ПІДХОДИ ЗДІЙСНЕННЯ ПОСТІЙНОГО МОНІТОРИНГУ ТА КОНТРОЛЮ ЗА СТРАТЕГІЧНИМ РИЗИКОМ.....	17
8. ПЕРЕЛІК ЛІМІТІВ ТА ПОРЯДОК ВСТАНОВЛЕННЯ ЇХ ЗА СТРАТЕГІЧНИМ РИЗИКОМ.....	18
9. ПРИПУЩЕННЯ.....	19
10. ОСНОВНІ ПІДХОДИ ТА МЕТОДИ ПРОВЕДЕННЯ СТРЕС-ТЕСТУВАННЯ СТРАТЕГІЧНОГО РИЗИКУ	20
11. РИЗИК-АПЕТИТ ДО СТРАТЕГІЧНОГО РИЗИКУ	21
12. УПРАВЛІНСЬКА ЗВІТНІСТЬ.....	21
13. СИСТЕМИ ПІДТРИМКИ	22
14. СИСТЕМА ВНУТРІШНЬОГО КОНТРОЛЮ.....	23
15. ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ.....	26
16. ДОДАТКИ.....	26

ГЛОСАРІЙ

Банк	АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «БАНК «УКРАЇНСЬКИЙ КАПІТАЛ».
Відділення	Відокремлений підрозділ Банку, який не має статусу юридичної особи, здійснює операції від імені Банку в межах наданих дозволів, та не має окремого балансу.
Активні операції	операція, що обліковується банком за активними балансними або позабалансовими рахунками. До таких операцій належать усі види кредитних операцій, операції з розміщення коштів на кореспондентських рахунках в інших банках, операції з придбання цінних паперів, дебіторська заборгованість, у тому числі дебіторська заборгованість за господарською діяльністю, інші активні банківські операції, включаючи нараховані за всіма цими операціями доходи.
Головний ризик-менеджер (CRO)	головна посадова особа Банку, відповідальна за управління ризиками;
Головний комплаєнс-менеджер (CCO)	головний комплаєнс-менеджер (CCO) - головна посадова особа банку, відповідальна за здійснення контролю за дотриманням норм (комплаєнс)
Стратегічний ризик	імовірність виникнення збитків або додаткових втрат або недоотримання запланованих доходів унаслідок неправильних управлінських рішень та неадекватного реагування на зміни в бізнес-середовищі
Допустимий рівень ризику (Risk Capacity)	максимальна величина ризику, яку банк у змозі прийняти за всіма видами ризиків з огляду на рівень його капіталу, здатність адекватно та ефективно управляти ризиками, а також з урахуванням регулятивних обмежень
Інформаційна система щодо управління ризиками	сукупність технічних засобів, методів і процедур, що забезпечують реєстрацію, зберігання, оброблення, моніторинг і своєчасне формування достовірної інформації для звітування (інформування), аналізу та прийняття своєчасних та адекватних управлінських рішень щодо управління ризиками
Внутрішня рейтингова система	сукупність методів, процедур, засобів контролю, порядку збору даних, а також ІТ-систем, що підтримують процеси оцінки (вимірювання) кредитних ризиків, визначення внутрішніх кредитних рейтингів (класів) та розмірів потенційних втрат Банку.
Колегіальні органи	Наглядова рада Банку, Правління Банку, профільні комітети Банку.

Ризик-апетит (схильність до ризику)	сукупна величина за всіма видами ризиків та окремо за кожним із ризиків, визначених наперед та в межах допустимого рівня ризику, щодо яких банк прийняв рішення про доцільність/необхідність їх утримання з метою досягнення його стратегічних цілей та виконання бізнес-плану
Стрес-сценарій	модель можливого розвитку подій (обставин) унаслідок впливу різних факторів ризиків, виникнення яких може завдати шкоди фінансовому стану та/або ліквідності банку
Служба управління ризиками	підрозділ, очолюваний головним ризик-менеджером, або підрозділ(и), очолюваний(і) керівником(ами) підрозділу(ів) та підпорядкований(і) головному ризик-менеджеру, який(які) забезпечує(ють) виконання функцій з управління ризиками, визначених законодавством України та нормативно-правовими актами НБУ, внутрішніми нормативними документами Банку, Положенням про Службу управління ризиками АТ «БАНК «УКРАЇНСЬКИЙ КАПІТАЛ»
Стрес-тестування	метод вимірювання ризику, що дає змогу оцінити потенційні несприятливі результати впливу ризиків як величину збитків, що можуть стати наслідком шоккових змін різних факторів ризиків (курсів іноземних валют, процентних ставок та/або інших факторів), які відповідають виключним (екстремальним), але ймовірним подіям
Уникнення ризику	припинення здійснення операцій, що з високою ймовірністю настання призводять до значних збитків
Пом'якшення ризику	комплекс заходів, спрямованих на зменшення ймовірності виникнення ризику та/або зменшення впливу ризику на результати діяльності банку;

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Політика управління стратегічним ризиком АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА «БАНК «УКРАЇНСЬКИЙ КАПІТАЛ» (далі – Політика) визначає принципи, вимоги та підходи з управління іншими ризиками в АТ «БАНК «УКРАЇНСЬКИЙ КАПІТАЛ» (далі – Банк) а також межі її застосування.

1.2. Ця Політика розроблена з урахуванням вимог:

- Закону України «Про банки і банківську діяльність» зі змінами і доповненнями;
- Положення про організацію системи управління ризиками в банках України та банківських групах, затвердженого постановою Правління Національного банку України від 11.06.2018 № 64 зі змінами;
- Положення про організацію системи внутрішнього контролю в банках України, та банківських групах, затвердженим постановою Правління Національного банку України від 02.07.2019р. № 88;
- Положення про плани відновлення діяльності банків України та банківських груп № 95, затвердженого постановою Правління Національного банку України від 18.07.2019 із змінами;
- Принципів (кодекс) корпоративного управління АТ «БАНК «УКРАЇНСЬКИЙ КАПІТАЛ»
- Стратегії управління ризиками АТ «БАНК «УКРАЇНСЬКИЙ КАПІТАЛ»
- Концепції управління ризиками АТ «БАНК «УКРАЇНСЬКИЙ КАПІТАЛ»
- інших нормативно-правових актів України, Національного банку України (далі - НБУ) щодо управління ризиками та внутрішніх нормативних документів Банку.

1.3. Терміни уживаються в Політиці у значенні, наведеному в Глосарії. Тлумачення інших термінів, що використовуються в Політиці, відповідає визначенням чинним законодавством, нормативно-правовими актами НБУ та внутрішньобанківськими документами.

1.4. Політика є обов'язковим до виконання всіма структурними / відокремленими підрозділами та колегіальними органами Банку.

1.5. Стратегічний ризик виникає внаслідок несумісності:

- стратегічних цілей Банку;
- бізнес-стратегій, розроблених для досягнення цих цілей та бізнес-моделі Банку;
- ресурсів, задіяних для досягнення цих цілей та якості їхньої реалізації.

1.6. Наглядова рада Банку, як орган Банку, який представляє інтереси його власників - несе відповідальність за визначення стратегії роботи Банку в цілому.

2. МЕТА, ЗАВДАННЯ ТА ЦІЛІ ПОЛІТИКИ

2.1. **Мета управління стратегічним ризиком** є підтримання прийнятого на себе Банком ризику на визначеному рівні, відповідно до власних стратегічних завдань. Пріоритетним є забезпечення максимального збереження активів і капіталу на основі зменшення (виключення) можливих збитків.

2.2. Завданнями управління **стратегічним ризиком** передбачається мінімізація цього ризику у межах бажаної дохідності з одночасним забезпеченням цілей ліквідності у Банку.

2.3. Впровадження Політики передбачає досягнення наступних цілей Банку:

- налагодження ефективної системи ідентифікації (виявлення) та оцінки (вимірювання) стратегічного ризику;
- налагодження ефективної системи підтримки та прийняття управлінських рішень в частині управління стратегічним ризиком;
- налагодження ефективної системи моніторингу і контролю за стратегічним ризиком;
- визначення рівнів ризик-апетиту Банку до стратегічного ризику шляхом встановлення лімітів (обмежень) підчас стратегічного планування та контролю їх виконання;
- розмежування функцій та відповідальності підрозділів/органів управління Банку в процесі управління стратегічним ризиком;
- забезпечення ефективної взаємодії підрозділів Банку на всіх організаційних рівнях в процесі управління стратегічним ризиком;
- виконання вимог Національного банку України (далі – НБУ) та законодавчих актів України.
- забезпечення ефективної взаємодії підрозділів Банку на всіх організаційних рівнях у процесі управління стратегічним ризиком.

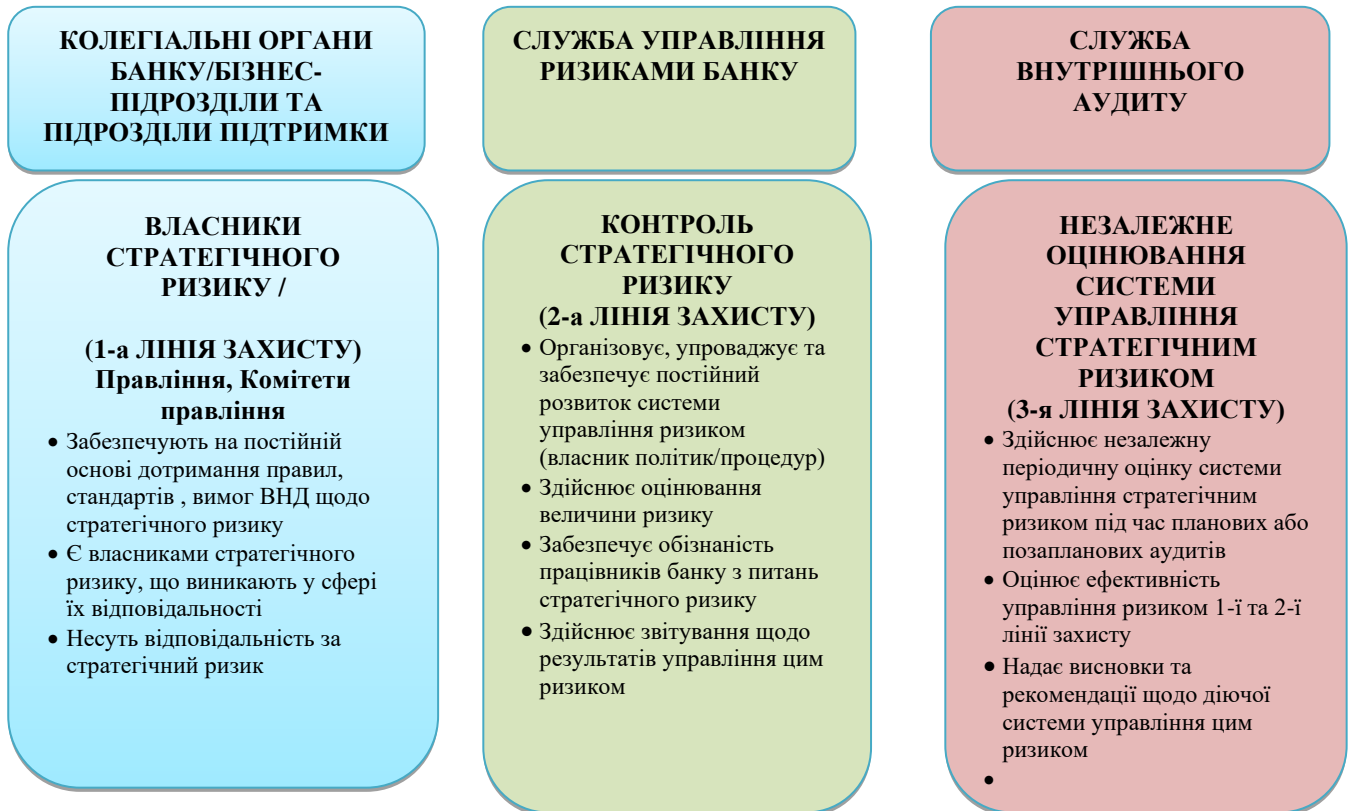
3. УЧАСНИКИ ПРОЦЕСУ УПРАВЛІННЯ СТРАТЕГІЧНИМ РИЗИКОМ ТА МЕЖІ ЙОГО ЗАСТОСУВАННЯ

3.1. Банк організовує систему управління ризиками, яка ґрунтується на розподілі обов'язків між підрозділами Банку із застосуванням моделі трьох ліній захисту:

перша лінія - на рівні бізнес-підрозділів Банку та підрозділів підтримки діяльності Банку. Ці підрозділи приймають ризики та несуть відповідальність за них і здійснюють поточне управління ризиками і подають звіти щодо поточного управління такими ризиками;

друга лінія - на рівні Служби управління ризиками та Служби комплаєнсу;

третя лінія – на рівні Служби внутрішнього аудиту Банку щодо перевірки та оцінки ефективності функціонування системи управління ризиками у Банку. Схематичне зображення моделі:

3.2. Наглядова рада та Правління Банку є головними органами, які забезпечують організацію та контроль за належним дотримання Банком законодавства та внутрішніх процедур та ефективністю управління стратегічним ризиком в Банку, забезпечують інтегрованість управління

3.3. Політика управління стратегічним ризиком стосується Банку в цілому, структурних підрозділів головного офісу, відділень, охоплює усі активні операції Банку, які генерують такі ризики.

3.4. Основними учасниками системи управління стратегічним ризиком в Банку є:

- Наглядова рада Банку;
- Правління Банку;
- Кредитний комітет Банку;
- Малий кредитний комітет (за наявності);
- Малий кредитний комітет по фізичних особах (за наявності);
- Комітет з управління активами та пасивами;
- Тарифно-продуктовий комітет Банку;
- Служба внутрішнього аудиту Банку;
- Головний ризик-менеджер;
- Служба управління ризиками Банку;
- Відділ по роботі з непрацюючими активами;
- Головний комплаєнс-менеджер;

- Служба комплаєнсу;
- бізнес-підрозділи Банку (перша лінія захисту);
- інші підрозділи підтримки (перша лінія захисту).

3.5.3 функціональної точки зору управління стратегічним ризиком передбачає налагодження бізнес-процесів та чіткого розподілу обов'язків між наступними учасниками процесу, а саме:

на рівні головного офісу Банку

- Наглядова рада та її комітети;
- Правління Банку;
- профільні комітети Правління Банку;
- Управління казначейських операцій (перша лінія захисту);
- Управління операцій фондового ринку, акціонерного капіталу та ліцензування (перша лінія захисту);
- підрозділи Банку, що виконують активні та пасивні операції з корпоративними клієнтами (профінт-центр) - перша лінія захисту;
- підрозділи Банку, що виконують активні та пасивні операції з роздрібною бізнесу (профінт-центр) - перша лінія захисту;
- підрозділ, що здійснює адміністрування кредитних операцій (перша лінія захисту);
- інші підрозділи, що виконують активні операції (перша лінія захисту);
- структурні підрозділи Банку, що супроводжують та обліковують активні та пасивні операції (бек-офіс) - перша лінія захисту.
- Служба управління ризиками Банку – друга лінія захисту системи управління ризиками та системи внутрішнього контролю Служба комплаєнсу – друга лінія захисту системи управління ризиками та системи внутрішнього контролю;;
- Служба фінансового моніторингу - друга лінія захисту системи ПВК/ФТ,
- Служба внутрішнього аудиту – третя лінія захисту;
- Управління банківської безпеки;
- Управління інформаційної безпеки,
- Юридичне управління Банку;
- Управління справами;

на рівні відділень Банку (перша лінія захисту)

- керівництво відділення;
- працівник (підрозділ) відділення, що виконує активні та пасивні операції з клієнтами;
- працівник (підрозділ) відділення, що супроводжує активні операції (у разі наявності).

3.6. Політика не розповсюджується на операції, які здійснюються між структурними підрозділами Банку, якщо це не призводить до збільшення ризиків по Банку в цілому.

4. ПРИНЦИПИ УПРАВЛІННЯ СТРАТЕГІЧНИМ РИЗИКОМ

4.1. Банк дотримується наступних основних принципів управління стратегічним ризиком:

- **ефективність** – процес управління, що забезпечує об'єктивну оцінку розміру стратегічного ризику та повноту заходів щодо управління цим ризиком з оптимальним використанням фінансових ресурсів, персоналу та інформаційних систем Банку;
- **своєчасність** – процес управління стратегічним ризиком, що забезпечує своєчасне виявлення, вимірювання, моніторинг, контроль, звітування та пом'якшення цього ризику на всіх організаційних рівнях;
- **структурованість** – система управління стратегічним ризиком, що передбачає чіткий розподіл функцій, обов'язків і повноважень з управління цим ризиком між усіма структурними/відокремленими підрозділами та працівниками Банку, та їх відповідальність згідно з таким розподілом;
- **розподіл обов'язків** – забезпечення уникнення ситуації, за якої одна особа здійснює повний контроль над функцією чи видом діяльності Банку;
- **усебічність та комплексність** – охоплення всіх видів діяльності Банку на всіх організаційних рівнях та у всіх його структурних/відокремлених підрозділах, оцінка взаємного впливу ризиків;
- **пропорційність** – створення ефективної системи управління стратегічним ризиком, що відповідає бізнес-моделі Банку, його системі, системній важливості, а також рівню складності операцій, що здійснюються Банком;
- **незалежність** – свобода від обставин, що становлять загрозу для неупередженого виконання Службою управління ризиками своїх функцій;
- **конфіденційність** - недопущення отримання інформації, що не підлягає оприлюдненню, особами, у яких немає повноважень на її отримання;
- **обізнаність** – наявність та доведення, з метою дотримання керівниками Банку та іншими працівниками Банку вимог щодо управління Банком стратегічним ризиком.

4.1.1. Управління стратегічним ризиком здійснюється на регулярній основі, а саме:

- при формуванні стратегії Банку (Стратегії розвитку Банку, бізнес-моделі Банку);
- у процесі реалізації стратегії Банку (Стратегії розвитку Банку, бізнес-моделі Банку).

4.1.2. На етапі стратегічного планування всебічно аналізуються аспекти, що стосуються як зовнішнього середовища (політика, економіка, соціальні тенденції, технології), конкуренції і потреб клієнтів, так і внутрішніх можливостей і доступних ресурсів Банку.

4.1.3. У процесі поточної діяльності з реалізації стратегічних завдань Банком здійснюється постійний моніторинг основних показників розвитку. Залежно від ступеня досягнення цілей і результатів, аналізу зовнішніх і внутрішніх умов і факторів, здійснюється коригування цілей і планових показників або стратегії розвитку Банку.

4.2. Система делегування повноважень з управління стратегічним ризиком.

4.2.1. Наглядова рада визначає Політику управління стратегічним ризиком та Правління відповідає за її загальне впровадження по системі Банку. Зміст та основні положення цієї Політики доводяться до всіх структурних підрозділів, які беруть участь у процесі управління цим ризиком.

4.2.2. Правління делегує повноваження з загального управління стратегічним ризиком в межах цієї Політики комітету з питань управління активами та пасивами (далі - КУАП Банку).

4.2.3. КУАП Банку в межах делегованих йому Правлінням повноважень приймає рішення та несе відповідальність за загальне управління стратегічним ризиком, визначає рівні обмежень та ліміти щодо стратегічного ризику.

4.2.4. Наглядова рада делегує повноваження з поточного моніторингу і контролю за стратегічним ризиком Службі управління ризиками, що передбачає моніторинг дотримання структурними підрозділами головного офісу Банку та відділеннями внутрішніх лімітів, обмежень, методик, регламентів та процедур Банку з управління стратегічним ризиком.

4.2.5. Процес управління стратегічним ризиком в Банку є безперервним та здійснюється з урахуванням зміни фінансового стану Банку та стану фінансових ринків.

4.3. Наявність систем вимірювання, моніторингу, контролю, звітування та пом'якшення стратегічного ризику.

4.3.1. Банк забезпечує розробку, впровадження та підтримання в актуальному стані системи ідентифікації (виявлення), оцінки (вимірювання), моніторингу, контролю, звітування та пом'якшення стратегічного ризику на всіх організаційних рівнях. Така система має відповідати природі, обсягам і складності активних та пасивних операцій Банку, бути досить гнучкою та придатною для застосування у кризових ситуаціях.

4.3.2. Банк розробляє, впроваджує та підтримує в актуальному стані інформаційні системи, аналітичні моделі та відповідну звітність, які дають змогу менеджменту Банку своєчасно приймати адекватні управлінські рішення щодо стратегічного ризику в Банку.

4.3.3. Підрозділи (особи), які беруть участь у процесі управління стратегічним ризиком, мають своєчасно та в повному обсязі отримувати інформацію та звітність щодо стану стратегічного ризику Банку, а також рішення профільних комітетів та правління Банку з питань управління цим ризиком.

4.3.4. Оцінка стратегічного ризику має враховувати потенційні майбутні зміни економічного середовища, а також надавати можливість аналізувати усі ризики у разі виникнення ситуацій, що мають вплив на виконання показників Банку та прийнятого ним Стратегії розвитку.

4.4. Забезпечення належного внутрішнього контролю стратегічного ризику.

4.4.1. Банк забезпечує створення та функціонування ефективної системи внутрішнього контролю за стратегічним ризиком, а також поточної оцінки дотримання існуючих політик і процедур Банку з управління стратегічним ризиком.

4.4.2. Цей принцип передбачає здійснення поточного контролю із стратегічного ризику в межах повноважень та напрямів діяльності на рівні підрозділів, які здійснюють банківські операції, поточного моніторингу показників та встановлених лімітів – на рівні Служби управління ризиками Банку, а також періодичного моніторингу і контролю процесу управління стратегічним ризиком, виконання вимог нормативно-правових актів України та локальних нормативно-правових актів Банку щодо управління стратегічним ризиком – на рівні Служби внутрішнього аудиту Банку.

4.4.3. Моніторинг та контроль за стратегічним ризиком включають такі елементи:

- аналіз адекватності процесу ідентифікації та оцінки стратегічного ризику;

- наявність, ефективність функціонування інформаційних систем та їх супроводження;
- аналіз (оцінка) адекватності методологічної бази, інструментів управління та оцінки стратегічного ризику;
- оцінка ефективності системи моніторингу та контролю за стратегічним ризиком;
- постійний моніторинг і контроль за дотриманням цієї Політики, положень, методик, регламентів, процедур, лімітів, обмежень, щодо управління стратегічним ризиком.

4.4.4. Банк запроваджує належне управління активними та пасивними операціями, які генерують стратегічний ризик і підтримання його у межах, що відповідають лімітам (обмеженням). Банк запроваджує систему внутрішнього контролю та інші засоби для забезпечення своєчасного інформування керівництва відповідного рівня (для вжиття необхідних заходів) про будь-які відхилення від існуючих положень, процедур, регламентів і лімітів (обмежень).

4.4.5. Періодичний моніторинг і контроль процесу управління стратегічним ризиком спрямовуються в тому числі на аналіз суттєвих змін в інструментах управління ризиками, що використовуються Банком.

4.4.6. Результати моніторингу та контролю за стратегічним ризиком надаються на розгляд Правління та Наглядової ради Банку.

5. ОРГАНІЗАЦІЙНА СТРУКТУРА ПРОЦЕСУ УПРАВЛІННЯ СТРАТЕГІЧНИМ РИЗИКОМ

5.1. З точки зору структурної організації у Банку визначаються права та обов'язки всіх учасників процесу управління стратегічним ризиком.

5.1.1. НАГЛЯДОВА РАДА:

- Розробляє місію, цілі та завдання, щодо стратегії роботи Банку;
- Визначає та затверджує базову стратегію діяльності Банку;
- На підставі наданих даних з аналізу даних, здійснює оцінку адекватності впровадженої стратегії діяльності Банку, напрямам та темпам його розвитку та при необхідності вносить необхідні зміни і корективи, а саме:
 - передбачає чіткий взаємозв'язок між рівнем ризику, на який готовий йти Банк, та мінімальним рівнем необхідної дохідності;
 - здійснює регулярні заходи щодо отримання підтвердження наявності в Банку безперервного, адекватного та ефективного процесу управління ризиками та капіталом;
 - забезпечує життєздатність Банку в кризових ситуаціях.
- визначає політику управління стратегічним ризиком та делегує повноваження щодо впровадження цієї Політики Правлінню Банку;
- визначає допустимий рівень ризик-апетиту із стратегічного ризику (за наявності);
- забезпечує розроблення, впровадження та контроль Принципів корпоративного управління та Кодексу корпоративної етики;
- встановлює загальні та окремі ліміти та обмеження із стратегічного ризику для Банку;
- визначає методики, положення та регламенти управління стратегічним ризиком;
- затверджує політики діяльності Банку,

- отримує звіти відносно фактичного стану стратегічного ризику та результатів його стрес-тестування;
- визначає політику управління стратегічним ризиком та делегує повноваження щодо впровадження цієї політики Правлінню Банку

5.1.2. СЛУЖБА ВНУТРІШНЬОГО АУДИТУ БАНКУ (3 -тя лінія захисту)

Служба внутрішнього аудиту Банку не бере безпосередню участь в процесі управління стратегічним ризиком.

В частині контролю за станом управління стратегічним ризиком, Служба внутрішнього аудиту Банку, згідно покладених на нього завдань виконує наступні функції:

- здійснює незалежний аналіз та оцінку процесу управління стратегічним ризиком, ефективності його організації та якості виконання відповідними структурними підрозділами Банку покладених на них функцій, ефективності взаємодії структурних підрозділів Банку з питань управління стратегічним ризиком, та надає відповідні рекомендації щодо вдосконалення існуючої системи внутрішнього контролю;
- оцінює стан виконання вимог нормативно-правових актів та внутрішніх документів Банку щодо стратегічним ризиком при проведенні банківських операцій;
- контролює ведення обліку банківських операцій у відповідності з обліковою політикою Банку, враховуючи вимоги щодо формування необхідної звітності для управління стратегічним ризиком;
- за результатами перевірок інформує керівництво Банку про стан управління стратегічним ризиком;
- надає Наглядовій раді, Правлінню Банку, керівникам підрозділів, що перевіряються, Службі управління ризиками Банку висновки щодо відповідності діючої системи управління стратегічним ризиком, цієї Політики та діючим методикам, процедурам, регламентам, положенням, а також пропозиції щодо вдосконалення існуючих методик, процедур, положень, регламентів, у тому числі цієї Політики.

З метою забезпечення належного виконання Службою внутрішнього аудиту Банку, покладених на нього функцій щодо стратегічного ризику, цей підрозділ має право безперешкодного доступу до інформаційних систем та до всієї необхідної інформації.

5.1.3. СЛУЖБА УПРАВЛІННЯ РИЗИКАМИ БАНКУ (2 -га лінія захисту системи управління ризиками та системи внутрішнього контролю)

Служба управління ризиками Банку, є структурним підрозділом головного офісу Банку, який безпосередньо бере участь в процесі управління стратегічним ризиком.

В частині управління стратегічним ризиком, Служба управління ризиками Банку виконує наступні функції:

- розробляє та бере участь у розробці методик, положень, регламентів і процедур Банку щодо управління стратегічним ризиком згідно з цією Політикою;
- на постійній основі здійснює поточний моніторинг і контроль дотримання структурними підрозділами головного офісу Банку та відділеннями внутрішніх лімітів, обмежень, методик, регламентів та процедур Банку щодо стратегічного ризику, та звітує Наглядовій раді Банку, Правлінню Банку, керівництву Банку та

КУАП Банку про стан дотримання лімітів, обмежень за результатами контролю та моніторингу у відповідності з діючими процедурами;

- вносить на засідання КУАП Банку пропозиції щодо встановлення та перегляду лімітів, обмежень, зміни структури лімітів, обмежень, пропозиції щодо затвердження методик, положень, регламентів і процедур Банку щодо стратегічного ризику і внесення змін до нього;
- проводить оцінку методик, процедур, положень та регламентів, банківських продуктів, розроблених іншими підрозділами Банку, на відповідність даній Політиці та надає свої висновки;
- надає КУАП Банку управлінську звітність та пропозиції щодо управління стратегічним ризиком;
- надає щоквартальні звіти Правлінню та Наглядовій раді щодо стану управління стратегічним ризиком з урахуванням встановлених лімітів та обмежень;
- здійснює оцінку положень, методик, регламентів та процедур Банку, розроблених іншими структурними підрозділами Банку, на відповідність цій Політиці та надає свої висновки;
- надає методологічну підтримку з питань управління стратегічним ризиком підрозділам головного офісу та відділенням Банку, яким делегується поточне управління стратегічним ризиком Банку.

З метою забезпечення комплексного аналізу стратегічного ризику та забезпечення впровадження цієї політики, Служба управління ризиками, отримує:

- інформаційну та програмно-технічну підтримку від Управління інформаційних технологій;
- інформацію, необхідну для виконання своїх функцій, від будь-яких підрозділів Банку, в тому числі тих, яким безпосередньо делегується поточне управління стратегічним ризиком;
- пропозиції від інших структурних підрозділів Банку щодо вдосконалення цієї Політики, існуючих методик, процедур, положень та регламентів з управління стратегічним ризиком Банку, а також пропозиції щодо перегляду діючих лімітів та обмежень;
- здійснює порівняльний аналіз показників діяльності Банку з банківською системою в цілому та банками його порівняльної групи по структурі активів і пасивів, вартості ресурсів, ефективності роботи;
- прогнозує зміну показників щодо стратегічного ризику;
- здійснює стрес-тестування стратегічного ризику;

5.1.4. СЛУЖБА КОМПЛАЄНСУ (2 -га лінія захисту системи управління ризиками та системи внутрішнього контролю)

Служба комплаєнсу Банку, є структурним підрозділом головного офісу Банку, яка не бере безпосередню участь в процесі управління стратегічним ризиком, і в частині контролю управління ним виконує наступні функції:

- забезпечує методологічне супроводження процесу управління комплаєнс-ризиками та ризиком конфлікту інтересів;
- здійснює незалежну поточну оцінку дотримання існуючих політик і процедур з управління комплаєнс-ризиками та ризиком конфлікту інтересів;

- готує висновки щодо комплаєнс-ризиків, який притаманний новим продуктам та значним змінам у діяльності Банку, до моменту їх запровадження для прийняття своєчасних та адекватних управлінських рішень;
- забезпечує координацію роботи з питань управління комплаєнс - ризиком між структурними підрозділами Банку.

5.1.5. ПРАВЛІННЯ Банку:

- забезпечує запровадження політики управління стратегічним ризиком та делегує повноваження щодо безпосереднього цим ризиком КУАП Банку;
- Пропонує та встановлює загальні та окремі значення лімітів (обмежень) у відповідності до переліку лімітів, що затверджує Наглядова рада із стратегічного ризику;
- визначає та встановлює перелік додаткових лімітів (обмежень) до переліку, що встановлює Наглядова рада Банку із стратегічного ризику;
- Пропонує та встановлює авторизовані значення лімітів та показників із стратегічного (як до переліку лімітів, що затверджує Наглядова рада, так і до додаткового переліку)
- отримує звіти щодо стратегічного ризику Банку та відносно результатів його стрес-тестування;
- розподіляє та закріплює функції підрозділів Банку з контролю за ним.

5.1.6. КУАП Банку

КУАП здійснює свою діяльність у відповідності з чинним положенням про Комітет з питань управління активами і пасивами Банку. КУАП здійснює безпосереднє управління стратегічним ризиком Банку та в частині управління стратегічним ризиком, КУАП Банку виконує наступні функції:

- запроваджує політику управління стратегічним ризиком;
- встановлює додаткові ліміти, приймає та переглядає додаткові ліміти та обмеження
- здійснює запровадження положень, методик, регламентів та процедур Банку з управління стратегічним ризиком;
- здійснює розподіл встановлених лімітів із стратегічного ризику серед напрямків діяльності Банку з метою забезпечення найсприятливішого впливу на регулятивний капітал та фінансовий результат Банку;
- здійснює загальний моніторинг, контроль і управління стратегічним ризиком;
- здійснює контроль за результатами запровадження та використання встановлених лімітів, обмежень, методик, положень, регламентів та процедур Банку з управління стратегічним ризиком;
- надає правління і кредитному комітету Банку рекомендації щодо управління стратегічним ризиком.

5.1.7. КРЕДИТНИЙ КОМІТЕТ БАНКУ

Кредитний комітет Банку здійснює свою діяльність відповідно до Положення про кредитний комітет Банку. Кредитний комітет Банку здійснює регулювання кредитно-інвестиційної діяльності з урахуванням вимог цієї Політики, лімітів, обмежень та процедур Банку щодо управління стратегічним ризиком, що встановлені правлінням Банку та КУАП Банку. В частині управління стратегічним ризиком, кредитний комітет Банку виконує такі функції:

- визначає процентні ставки розміщення коштів в розрізі валют і строків з урахуванням рішень КУАП Банку;
- приймає рішення щодо проведення кредитно-інвестиційних операцій, в тому числі, впровадження нових банківських продуктів з урахуванням лімітів, обмежень, регламентів та процедур Банку щодо управління фінансовими ризиками та стратегічним ризиком окремо, які встановлені Наглядовою радою Банку, Правлінням та КУАП Банку;
- здійснює моніторинг і контроль якості процентних активів, визначає обсяги формування резервів для відшкодування можливих втрат та кредитного ризику за активними операціями Банку;
- здійснює моніторинг і контроль стану НПА;
- вносить на розгляд Правління Банку пропозиції щодо списання безнадійних нарахованих процентних доходів та процентних активів Банку
- тощо.

5.1.8. КБІТ

Комітет здійснює свою діяльність відповідно до Положення про комітет банківських інформаційних технологій, який має компетенції приймати рішення щодо застосування і розвитку інформаційних технологій у Банку. В частині управління стратегічним ризиком, КБІТ виконує такі функції:

- підвищення технологічної та економічної ефективності бізнес-процесів, банківських операцій і банківських продуктів;
- забезпечення максимальної вигоди від інвестицій у розвиток ІТ-інфраструктури Банку;
- організації заходів із забезпечення інформаційної безпеки та кіберзахисту;
- управління інформаційною безпекою
- Забезпечення безперервності бізнесу за рахунок організації та координації діяльності, направленої на вдосконалення існуючих та впровадження нових інформаційних технологій, систем автоматизації та управління інформаційною безпекою

тощо.

5.1.9. ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНЕ УПРАВЛІННЯ (1-ша лінія захисту)

Фінансово-економічне Управління Банку (ФЕУ) не бере безпосередню участь в процесі управління стратегічним ризиком.

В частині контролю за станом управління стратегічним ризиком, ФЕУ, згідно покладених на нього завдань, виконує наступні функції:

- здійснює обрахунок показників та лімітів, що запровадженні керівництвом Банку, з метою виконання запровадженої Стратегії розвитку Банку;
- оцінює стан виконання запроваджених фінансових показників, що здійснюють вплив на виконання прийнятої Стратегії розвитку Банку;
- надає Наглядовій раді, Правлінню Банку, КУАП та керівникам структурних підрозділів рекомендації щодо виконання Банком показників, запроваджених Стратегією розвитку Банку;
- Тощо.

5.1.10. ЮРИДИЧНЕ УПРАВЛІННЯ (1-ша лінія захисту)

Юридичне управління Банку, є структурним підрозділом головного офісу Банку, яке не бере безпосередню участь в процесі управління стратегічним ризиком, і в частині контролю управління ним виконує наступні функції:

- проводить правову експертизу документів, що стосуються операцій Банку;
- проводить правову експертизу проектів угод та контрактів, які укладаються Банком з контрагентами за операціями;
- веде претензійно-позовну роботу, представляє, у встановленому законодавством порядку, інтереси Банку в судах, інших органах під час розгляду правових питань і спорів, пов'язаних з веденням діяльності Банку;
- тощо.

5.1.11. Інші структурні підрозділи головного офісу Банку (1-ша лінія захисту) згідно покладених завдань та в межах цієї Політики виконують такі функції:

- здійснення операцій з дотриманням лімітів та обмежень із стратегічного ризику;
- забезпечення в межах власних повноважень виконання рішень Наглядової ради, правління та КУАП Банку, з управління стратегічним ризиком;
- участь в процесі управління стратегічним ризиком у відповідності з цією Політикою, діючими положеннями, методиками, регламентами та процедурами Банку;
- надання пропозицій Службі управління ризиками Банку, щодо змін та доповнень до положень, методик, регламентів та процедур з управління стратегічним ризиком Банку;

5.1.12. УПРАВЛІННЯ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ (1-ша лінія захисту)

Управління інформаційних технологій, є структурним підрозділом головного офісу Банку, яке не бере безпосередню участь в процесі управління стратегічним ризиком, і в частині контролю управління ним виконує наступні функції:

- забезпечує інформаційну та технологічну підтримку діяльності з управління стратегічним ризиком на рівні Банку в цілому та в розрізі структурних підрозділів та установ Банку.

6. ОСНОВНІ МЕТОДИ ТА ПІДХОДИ ЩОДО УПРАВЛІННЯ СТРАТЕГІЧНИМ РИЗИКОМ

6.1. Виявлення (ідентифікація) та вимірювання (оцінка) стратегічного ризику на постійній основі здійснюється усіма учасниками процесу управління стратегічним ризиком в межах функцій, покладених на них цією Політикою.

6.2. Виявлення та вимірювання стратегічного ризику відбувається під час аналізу банківських операцій, в процесі прийняття рішення про її проведення або при запровадженні нових банківських продуктів, а також в ході послідуючого моніторингу (контролю) банківських операцій (окремих або на портфельному рівні).

6.3. Управління стратегічним ризиком (вимірювання, моніторинг, контроль, звітування та пом'якшення) здійснюється на основі та за допомогою встановлення

відповідних позиції, лімітів та граничних значень фінансових та загальних показників діяльності Банку.

6.4. Банк вимірює стратегічний ризик за допомогою щонайменше наступних індикаторів (лімітів):

- Норматив адекватності (достатності) регулятивного капіталу Банку (H2);
- Норматив достатності основного капіталу Банку (H3);
- Норматив короткострокової ліквідності Банку (LCR);
- Норматив довгострокової ліквідності Банку (NSFR);
- Норматив максимального розміру кредитного ризику на одного позичальника (H7);
- Норматив максимального розміру кредитного ризику за операціями з пов'язаними з банком особами (H9);
- Норматив довгої валютної позиції Банку (Л13-1)
- Норматив короткої валютної позиції Банку (Л13-2)

6.5. Забезпечення фінансових показників діяльності Банку (показники загальної ефективності роботи Банку та показники структури балансу Банку) наведені більш детально у Методики визначення ризик апетиту із стратегічного ризику;

6.6. Нефінансові показники (внутрішніх та зовнішніх факторів, що відбувалися / будуть відбуватися та мають вплив на діяльність Банку), що встановлені та/або описані во внутрішніх документах Банку (Стратегія розвитку Банку та бізнес-модель/бізнес-план Банку), складаються щонайменше із наступних показників:

- Стан виконання стратегічних планів в т.ч. щодо запровадження нових продуктів або послуг;
- Частота та величина змін у ставленні Банку до ризику (ризик-апетиту загального та/або до окремого виду ризику, що встановлені у Декларації схильності до ризиків Банку);
- Ринкові позиції Банку на пріоритетних ринках банківських послуг, включаючи проникнення на ринок на географічному рівні та на рівні продуктів;
- Диверсифікація банківських операцій щодо продуктів, валют, географічного розміщення та клієнтури;
- Наявність інформаційних систем управління і засобів контролю для моніторингу бізнес-рішень;
- Вплив на публічний імідж та добре ім'я Банку стратегічної позиції, яку Банк обрав щодо своїх технологій, продуктів та конкурентів;
- Плани та можливості щодо структурної реорганізації Банку (наприклад, злиття або приєднання);
- Сумісність стратегічних ініціатив із наявними або запланованими ресурсами;

7. ПОРЯДОК ТА ПІДХОДИ ЗДІЙСНЕННЯ ПОСТІЙНОГО МОНІТОРИНГУ ТА КОНТРОЛЮ ЗА СТРАТЕГІЧНИМ РИЗИКОМ.

7.1. Контроль за стратегічним ризиком в Банку полягає у прийнятті управлінських рішень залежно від ступеня відхилення фактичних показників від планових, коригування задач управління стратегічним ризиком при відповідній зміні ситуації, використання отриманої інформації для діагностики і прогнозування.

7.2. Для здійснення контролю необхідний постійний моніторинг за стратегічним ризиком, що полягає у зборі, систематизації обробці інформації, щодо стану такого ризику, виявленні відхилень фактичних показників від планових, з'ясування причин

виявлених відхилень. Таким чином контроль і моніторинг стратегічного ризику є взаємозалежними і взаємодоповнюючими процесами, тому їх можна вважати системою, яка визначається взаємозв'язками між об'єктами та суб'єктами контролю і моніторингу.

7.3. Основні елементи системи контролю і моніторингу процентного ризику банківської книги в Банку:

Елементи	Контроль за стратегічним ризиком	Моніторинг стратегічного ризику
Об'єкти,(що аналізуються та контролюються)	Управлінські рішення щодо управлінням стратегічним ризиком	Кількісні та якісні показники стратегічного ризику
Суб'єкти (підрозділи управління що виконують функції контролю і моніторингу)	Наглядова Рада Правління Служба управління ризиками КУАП	ФЕУ Служба управління ризиками КУАП
Функції	Спостережна Попереджувальна Прогнозна Координуюча	Аналітична Узгоджувальна Попереджувальна

8. ПЕРЕЛІК ЛІМІТІВ ТА ПОРЯДОК ВСТАНОВЛЕННЯ ЇХ ЗА СТРАТЕГІЧНИМ РИЗИКОМ.

8.1. Банк установлює граничні значення лімітів стратегічного ризику на підставі затвердженому бізнес-плану Банку та Стратегії розвитку діяльності Банку (Стратегії Банку) у тому числі на основі встановлених припущень.

8.2. Величина лімітів Банку щодо стратегічного ризику встановлюються відповідними рішеннями Наглядової ради Банку, Правлінням Банку та КУАП.

8.3. Встановлена величина лімітів Банку до стратегічного ризику доводяться до підрозділів, які приймають цей ризик від імені Банку, у вигляді лімітів, обмежень, положень, методик, регламентів і процедур. Порядок розрахунку і встановлення лімітів та обмежень визначаються відповідними методиками.

8.4. При визначенні величини лімітів Банку до стратегічного ризику та обмежень за ним враховується наступне:

- стратегічний ризик має як найменш дві складові – ринкову та позиційну, відповідно, ліміти та обмеження за даним ризиком мають бути направлені на оптимізацію двох вищезазначених складових;
- ліміти та обмеження щодо стратегічного ризику мають відображати політику Банку щодо його схильності до ризиків;
- встановлені внутрішньобанківські ліміти та обмеження із стратегічного ризику повинні бути узгодженими з відповідними зовнішніми обмеженнями.

8.5. Банк встановлює як мінімум наступні ліміти і обмеження із стратегічного ризику:

- Забезпечення виконання нормативів, встановлених Національним банком України;
- Забезпечення виконання фінансових показників загальної ефективності роботи Банку

- Забезпечення виконання фінансових показників структури балансу Банку)
- Частота та величина змін у ставленні Банку до ризику (ризик-апетиту);

8.6. Банк встановлює/додатково може встановлювати нефінансові показники, а саме:

- Ринкові позиції Банку на пріоритетних ринках банківських послуг, включаючи проникнення на ринок на географічному рівні та на рівні продуктів;
- Диверсифікація банківських операцій щодо продуктів, валют, географічного розміщення та клієнтури;
- Наявність інформаційних систем управління і засобів контролю для моніторингу бізнес-рішень;
- Вплив на публічний імідж та добре ім'я Банку стратегічної позиції, яку Банк обрав щодо своїх технологій, продуктів та конкурентів;
- Плани та можливості щодо структурної реорганізації Банку (наприклад, злиття або приєднання);
- Сумісність стратегічних ініціатив із наявними або запланованими ресурсами;
- Стан виконання стратегічних планів в т.ч. щодо запровадження нових продуктів або послуг;

8.7. На підставі отриманого при обрахунку підсумкового показника стратегічного ризику, Банк встановлює відповідну оцінку стратегічного ризику, що визначається за наступною шкалою:

- 1 бал - “Рівень стратегічного ризику - низький”
- 2 бали - “Рівень стратегічного ризику - помірний ”
- 3 бали - “Рівень стратегічного ризику – підвищений”
- 4 бали - “Рівень стратегічного ризику – високий”

8.8. На підставі отриманого рівня ризику, Наглядовою радою Банку приймається відповідне рішення:

- якщо рівень стратегічного ризику «високий» – негайно переглядається прийнята Банком стратегія розвитку та прийняти показники бізнес-плану.
- якщо рівень стратегічного ризику «підвищений» – наглядова рада Банку може прийняти рішення щодо перегляду прийнятої Банком стратегія розвитку та прийняти показники бізнес-плану.
- якщо рівень стратегічного ризику «помірний» – прийнята Банком стратегія розвитку та прийняти показники бізнес-плану можуть додатково коректуватися (за рішенням Наглядової ради Банку) або ні.
- якщо рівень стратегічного ризику «низький» – прийнята Банком стратегія розвитку та прийняти показники бізнес-плану не переглядаються.

9. ПРИПУЩЕННЯ.

9.1. Банк не розраховує ризик-апетит за стратегічним ризиком у грошовому вимірі та не включає до загального ризик-апетиту Банку стратегічний ризик, у зв'язку з неможливістю розрахувати суми втрат від цього ризику. Банк обраховує стратегічний ризик за допомогою кількісних та якісних показників та відслідковує цей ризик у своїй діяльності.

9.2. Оцінка стратегічного ризику здійснюється із застосуванням кількісного і якісного методу та за допомогою наступних інструментів (встановлених лімітів):

- аналіз фінансових показників діяльності Банку (показники загальної ефективності роботи Банку та показники структури балансу Банку) та аналіз відхилення від встановлених лімітів.
- аналіз встановлених Національним банком України обов'язкових нормативів.
- аналіз нефінансових показників (внутрішніх та зовнішніх факторів, що відбувалися/будуть відбуватися та мають вплив на діяльність Банку).

9.3. Підсумковий показник при розрахунку стратегічного ризику визначається за шкалою, обрахованою до цілого числа, застосовуючи правила математичного заокруглення та дорівнює наступним значенням:

- 1 бал - “Рівень стратегічного ризику за показником - низький ”
- 2 бали - “Рівень стратегічного ризику за показником - помірний”
- 3 бали - “Рівень стратегічного ризику за показником – підвищений ”
- 4 бали - “Рівень стратегічного ризику за показником – високий”

9.4. Якщо два квартали поспіль рівень стратегічного ризику Банку є «підвищеним», або є комбінація рівнів ризику «підвищений» та «високий», Стратегія розвитку Банку повинна бути переглянута та оновлена.

9.5. Банк може не здійснювати стрес-тестування операційного ризику, якщо більшість показників (80% та більше), за яким обраховується стратегічний ризик були виконані.

10. ОСНОВНІ ПІДХОДИ ТА МЕТОДИ ПРОВЕДЕННЯ СТРЕС-ТЕСТУВАННЯ СТРАТЕГІЧНОГО РИЗИКУ

10.1. Для визначення потенційних втрат у випадку спадів в економіці, зміни ринкових умов, зміни внутрішнього середовища Банку, що може вплинути на діяльність/розвиток Банку, використовується стрес-тестування стратегічного ризику для короткострокових та довгострокових стрес-сценаріїв, що можуть реалізуватися як для Банку, так і для ринку в цілому (методика проведення стрес-тестування ризиків АТ «БАНК «УКРАЇНСЬКИЙ КАПІТАЛ»»), що регулює дане питання.

10.2. Метою проведення загального стрес-тестування, що проводиться в Банку, є оцінка можливості капіталу Банку компенсувати можливі збитки та визначення комплексу дій, які має здійснити Банк для зниження рівня стратегічного ризику та збереження капіталу Банку.

10.3. Метою проведення Банком стрес-тестування стратегічного ризику є виявлення причин виникнення можливих проблем, унаслідок невиконання/недовиконання основних фінансових показників діяльності Банку, порушення Банком встановлених НБУ показників діяльності Банку, факторів, що можуть вплинути/впливають на зростання стратегічного ризику та оцінки співставності результатів здійснення стрес-тестування, встановленому Банком рівню ризик-апетиту щодо стратегічного ризику.

10.4. Фактори ризику, які використовуються при проведенні аналізу сценаріїв, базуються на історичних або гіпотетичних даних.

10.5. Результатом здійснення стрес-тестування стратегічного ризику є ступень рівня стратегічного ризику за шкалою, що зазначена у п. 9.3. цієї Політики.

10.6. Стрес-тестування стратегічного ризику проводиться на регулярній основі – не рідше одного разу на квартал. Результати проведеного стрес-тестування доводяться Службою управління ризиків Банку Правлінню та Наглядової раді Банку. На підставі отриманої інформації Правління та Наглядова рада Банку, в залежності від результату,

приймає відповідні рішення з розроблення та вжиття заходів щодо зменшення впливу потенційних ризиків та уникнення/мінімізації фінансових втрат.

10.7. Основними методами стрес-тестування в Банку є сценарний аналіз. Сценарний аналіз переважно націлений на оцінку стратегічних перспектив Банку. Він дозволяє оцінити потенціал одночасного впливу низки факторів ризику на діяльність Банку у випадку настання екстремальної, але поруч із тим вірогідної події.

11. РИЗИК-АПЕТИТ ДО СТРАТЕГІЧНОГО РИЗИКУ

11.1. Ризик-апетит до стратегічного ризику – це зміни в результатах діяльності Банку, які Банк готовий прийняти відповідно до його бізнес моделі та стратегічних цілей, це обмеження щодо такого ризику, згідно з якими Банк має діяти під час впровадження своєї діяльності та стратегії. Кількісний показник ризик-апетиту до стратегічного ризику за своєю суттю визначає максимальний обсяг збитків від подій. Ризик-апетит із стратегічного ризику встановлюється у розмір відсотка від запланованого прибутку на кінець звітного року.

11.2. Служба управління ризиками Банку щоквартально, готує управлінську звітність Наглядовій раді/комітету з ризиків Наглядової ради (у разі його створення) та Правлінню Банку щодо результатів контролю показників та рівнем стратегічного ризику.

11.3. При впровадженні нових продуктів Служба управління ризиками Банку здійснює аналіз на предмет прийнятності стратегічного ризику та загальний висновок має включати інформацію про те, чи впливає новий продукт на рівень стратегічного ризику.

11.4. Наглядова рада/ комітет з ризиків Наглядової ради(у разі його створення) та Правління Банку за результатами розгляду управлінської звітності приймають відповідні управлінські рішення, в т.ч. щодо прийняття відповідних заходів для усунення/мінімізації стратегічного ризику, зміни відповідної стратегії діяльності (Стратегії Банку), технологій, тощо.

11.5. Контроль за виконанням рішень керівних органів, щодо ризик–апетиту стратегічного ризику покладається на Службу управління ризиками Банку за загальними процедурами, передбаченими цією Політикою.

12. УПРАВЛІНСЬКА ЗВІТНІСТЬ

12.1. Звітність з управління стратегічним ризиком охоплює виконання основних фінансових показників діяльності Банку, виконання показників, що відображені у стратегії розвитку Банку та бізнес-плані Банку.

12.2. Звітність з управління стратегічним ризиком має формуватися у відповідності з наступними принципами:

- **повнота** – означає, що звіти мають відображати усі зміни в структурі активів та пасивів банку;
- **безперервність** – процес надання звітності має охоплювати весь Банк і повинен проводитися безперервно у відповідності зі встановленими термінами;
- **своєчасність** – означає, що зміни в динаміці руху грошових потоків мають відображатися своєчасно;

- **достовірність** – відображена у звітах інформація має бути достовірною, враховувати тенденції змін на фінансовому ринку за минулі періоди, динаміку основних макроекономічних показників;
- **інформативність** – форми звітності мають забезпечити інформативність представленої інформації даних та легкість її обробки;
- **терміновість надання** – інформація має надаватись періодично, у встановлений термін.

12.3. Управлінська звітність з управління стратегічним ризиком складається щонайменше з наступних груп звітів:

- аналіз фінансових показників діяльності Банку та аналіз загальної ефективності діяльності Банку (відхилення від встановлених показників)
- аналіз встановлених Національним банком України обов'язкових нормативів
- аналіз нефінансових показників - внутрішніх та зовнішніх факторів, що відбувалися/будуть відбуватися та мають вплив на діяльність Банку

12.4. Управлінська звітність з стратегічним ризиком складається та обробляється Службою управління ризиками. Служба управління ризиками подає звіти на щоквартальної основі. Щоквартальний звіт:

- Звіт щодо організації та функціонування системи ризик-менеджменту та стану ризикових позицій АТ «БАНК «УКРАЇНСЬКИЙ КАПІТАЛ» та Банківської групі за звітний квартал.

12.5. Щоквартальний звіт подається Службою управління ризиками Правлінню Банку та Наглядовій раді Банку. Звіт що оформлюється щоквартально, надається на розгляд керівництву протягом двох місяців що слідують за звітною датою.

12.6. Формат звітів зазначений у Додатку 1 до цієї Політики.

13. СИСТЕМИ ПІДТРИМКИ

13.1. Для підтримання процесу прийняття рішень щодо стратегічного ризику мають використовуватися відповідні інформаційні системи.

13.2. Інформаційні системи забезпечують користувачів відповідною інформацією про стан дотримання лімітів (обмежень) щодо стратегічного ризику.

13.3. Для впровадження звітності з стратегічного ризику в повному обсязі має бути розроблено та супроводжуватись відповідне програмне забезпечення на рівні головного офісу та відділень Банку.

13.4. Супроводження систем ІТ підтримки забезпечує підрозділ, що виконує функції ІТ- підтримки діяльності Банку.

14. СИСТЕМА ВНУТРІШНЬОГО КОНТРОЛЮ

14.1. Контроль за дотриманням цієї Політики здійснюється Службою управління ризиками.

14.2. Контроль дотримання відповідальних працівників Банку, відповідно до вимог цієї Політики, покладається на керівників цих структурних підрозділів Банку та членів Правління, які є кураторами підрозділів, що вказані у п.3.3. цієї Політики.

14.3. Ідентифікація ризиків та види контролю:

№	Вид ризику	Фактор ризику / ідентифікатор ризику/ інформація, що підтверджує настання ризику	Зміст/короткий опис процедур контролю /вид внутрішнього контролю /контрольна процедура*/	Періодичність здійснення процедури контролю	Перший рівень контролю колегіальний орган/ підрозділ / ризик комплаєнс-координатор				Другий /третій рівень контролю/ CRO, CCO, CIA	Вид контролю
					самостійний контроль	подвійний контроль	автоматизований контроль	колегіальний контроль		
1	<i>Комплаєнс ризик</i>	Недотримання вимог законодавства України, нормативно-правових актів НБУ щодо наявності внутрішніх нормативних документів, регламентуючих процес та відповідності ВНД законодавству //невірна/застаріла методологія виконання операції/процесу, недотримання кореляції ВНД між собою	Моніторинг змін законодавства України, нормативно-правових актів НБУ, актуалізація внутрішніх нормативних документів, що регламентують процеси управління стратегічним ризиком не рідше 1 разу на 1 рік відповідно до внутрішніх процедур Банку. Внутрішній контроль за актуалізацією ВНД.	Постійно В межах плану перевірок СВА	Керівники підрозділів-власники процесів	Управління методології та процесів		Правління	Служба управління ризиками Служба комплаєнсу СВА	Попередній Поточний Подальший
2	<i>Комплаєнс ризик</i>	Недотримання вимог законодавства України, нормативно-правових актів НБУ щодо наявності внутрішніх нормативних документів, регламентуючих процеси управління стратегічним ризиком //Відсутність затвердженої методології виконання операції/процесу	Розробка/актуалізація внутрішніх нормативних документів не рідше 1 разу на 1 рік Розробка стандартизованих внутрішніх нормативних документів процесів управління стратегічним ризиком Внутрішній контроль за актуалізацією внутрішніх нормативних документів	Постійно В межах плану перевірок СВА	Керівники підрозділів-власники процесів	Управління методології та процесів		Правління	Служба управління ризиками Служба комплаєнсу СВА	Попередній Поточний Подальший
3	<i>Комплаєнс ризик</i>	Не відповідність ВНД внутрішнім процедурам Банку// Невірна/застаріла методологія виконання операції/процесу, недотримання кореляції ВНД між собою	Моніторинг змін в діяльності Банку, актуалізація внутрішніх нормативних документів, що регламентують процеси управління стратегічним ризиком не рідше 1 разу на 1 рік відповідно до внутрішніх процедур Банку. Внутрішній контроль за актуалізацією ВНД.	Постійно В межах плану перевірок СВА	Керівники підрозділів-власники процесів	Управління методології та процесів		Правління	Служба комплаєнсу СВА	Поточний Подальший
4	<i>Стратегічний ризик</i>	Порушення внутрішніх лімітів та обмежень	Перевірка та контроль за встановленими лімітами.	Перед операцією, Постійно	Управління операційної підтримки			КУАП	Служба управління ризиками,	Попередній Поточний Подальший
5	<i>Стратегічний ризик</i>	Збільшення обсягів майна, що прийнято Банком як заставодержателем на свій баланс, що призведе до зменшення рівня процентного доходу та процентного спреду	Щомісячне та щоквартальне звітування керівництву про обсяги майна на балансі Банку, його прогнозування та робота з реалізацією	щомісячно	Управління розвитку корпоративного бізнесу, Управління розвитку роздрібного			Кредитний комітет КУАП	Служба управління ризиками	Подальший

					бізнесу, Управління казначейських операцій					
6	<i>Стратегічний ризик</i>	Збільшення обсягів інших видів ризиків, що призведе до зниження показників діяльності Банку	Щомісячне та щоквартальне звітування керівництву про обсяги та розмір виконання встановлених обмежень	щомісячно	Управління розвитку корпоративного бізнесу, Управління розвитку роздрібного бізнесу, Управління казначейських операцій			Правління Комітети Правління	Служба управління ризиками	Подал ьший
7	<i>Ризик конфлікту інтересів</i> <i>Компласне ризик</i>	Неузгодженість затверджених внутрішніх лімітів між Наглядовою радою Банку та Правлінням	порівняння якісних або кількісних характеристик показників лімітів	Постійно	Правління			Правління Комітети Правління	Служба управління ризиками	Попере дній Поточн ий Подал ьший
8	<i>Стратегічний ризик</i>	Прийняття управлінських рішень на підставі не коректних даних, та/або несвоєчасне надання інформації	Щомісячне та щоквартальне звітування керівництву про стан кредитного ризику Банку та його прогнозування	Постійно Перед операцією	Фінансово-економічне управління, Правління				Служба управління ризиками	Попере дній Поточн ий

15. ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

15.1. Ця Політика набирає чинності з дати її затвердження Наглядовою радою Банку та діє до її скасування або прийняття нового внутрішнього нормативного документу, який регулює аналогічні питання, у встановленому законодавством України та внутрішніми нормативними документами Банку порядку.

15.2. Зміни та доповнення до цієї Політики оформлюються окремим документом або шляхом її викладення у новій редакції. Прийняття нової редакції Політики автоматично призводить до припинення дії попередньої редакції.

15.3. Дія цієї Політики припиняється з моменту прийняття відповідного рішення Наглядової ради Банку.

15.4. У разі невідповідності будь-якої частини цієї Політики законодавству України, нормативно-правовим актам Національного банку України, у тому числі у зв'язку з прийняттям нових нормативно-правових актів, ця Політика буде діяти лише в тій частині, що не суперечить законодавству України.

15.5. Всі питання, не врегульовані цією Політикою вирішуються у формах, що не суперечать здоровому глузду, в порядку, передбаченому іншими внутрішніми нормативними документами Банку та на підставі законодавства України.

15.6. Відповідальність за актуалізацію цієї Політики покладається начальника Служби управління ризиками, головного ризик-менеджера. У міру необхідності, документ повинен переглядатися як мінімум 1 раз на 1 рік.

15.7. Пропозиції щодо змін та доповнень до цієї Політики підрозділи Банку направляють на адресу Служби управління ризиками

15.8. Ця Політика публікується в системі електронного документообігу /інших аналогічних системах Банку або в місці, доступному кожному працівнику Банку.

15.9. За консультаціями та / або у випадках інших непорозумінь щодо цієї Політики працівники Банку мають звертатися до працівників Служби управління ризиками.

16. ДОДАТКИ

16.1 Додаток 1 – формат звітів з стратегічного ризику.

Додаток 1.xlsx

**ІСТОРИЯ ВНУТРІШНЬОГО ДОКУМЕНТУ
ПОЛІТИКА УПРАВЛІННЯ СТРАТЕГІЧНИМ РИЗИКОМ
АТ «БАНК «УКРАЇНСЬКИЙ КАПІТАЛ»**

Власник документу	Служба управління ризиками
-------------------	----------------------------

Розробник	Остання редакція	Служба управління ризиками
Документ затверджено		Затверджена рішенням Наглядової ради АТ «БАНК «УКРАЇНСЬКИЙ КАПІТАЛ» від 17 жовтня 2024 р. № 56
Номери параграфів, що були змінені та/або доповнені		В новій редакції. Оновлений п.п 12.2-12.6 Вилучені старі п. 12.1.3. Доданий Додаток 1.
Розробник	Попередня редакція	Служба управління ризиками
Документ затверджено		Затверджена рішенням Наглядової ради АТ «БАНК «УКРАЇНСЬКИЙ КАПІТАЛ» від «18» квітня 2024 р. № 19
Номери параграфів, що були змінені та/або доповнені		В новій редакції
Розробник	Попередня редакція	Служба управління ризиками
Документ затверджено		Затверджена рішенням Наглядової ради АТ «БАНК «УКРАЇНСЬКИЙ КАПІТАЛ» від «16» грудня 2021 р. № 93
Номери параграфів, що були змінені та/або доповнені		В новій редакції
Розробник	Попередня редакція	Служба управління ризиками
Документ затверджено		Затверджена рішенням Наглядової ради АТ «БАНК «УКРАЇНСЬКИЙ КАПІТАЛ» від «19» листопада 2020 р. № 68
Номери параграфів, що були змінені та/або доповнені		В новій редакції

Документ затверджено		Затверджена рішенням Наглядової ради АТ «БАНК «УКРАЇНСЬКИЙ КАПІТАЛ» від «10» 10. 2019 р. Протокол № 105
Номери параграфів, що були змінені та/або доповнені		В новій редакції